

2024

TØNDER
KOMMUNE

§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Hjerpstedvej 7, 6280 Højer

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	4
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	4
B og F. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	5
1) Indretning og drift af anlæg	5
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	6
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	6
4) Lokalisering og landskab	6
5) Ammoniak	7
6) Lugt	7
7) Øvrige emissioner og gener	8
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	9
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	10
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger	10
C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET	11
E. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	11
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	11
VILKÅR	12
HØRINGER	17
KLAGEVEJLEDNING	17
BILAG	18

INDLEDNING

Klaus Refslund Hansen har 22. november 2023 søgt om miljøgodkendelse på ejendommen Hjørpstedvej 7.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen med tilhørende bilag, herunder skema 238276.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen, herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra 2015, der er meddelt tillæg til miljøgodkendelsen i 2016. Godkendelserne er revurderet i marts 2021. Disse godkendelser bortfalder, når denne miljøgodkendelse efter § 16a udnyttes.

Miljøgodkendelse § 16a – 2024

Der søges både om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen, samt om at ændre produktionen i to eksisterende stalde.

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler 3. juni 2024 miljøgodkendelse til husdyrbruget på Hjørpstedvej 7, 6280 Højer.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a, stk. 2 i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³. Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

827 m² – toklimastald, delvis spaltegulv til smågrise

1262 m² – kassestier, delvis spaltegulv til søer (diegivende)

2062 m² – løsgående, delvis spaltegulv til søer (golde og drægtige)

Gødningsareal

492 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

Der bygges ikke nye bygninger, der bygges om i eksisterende bygningsmasse. Der godkendes 3 tidligere opførte fodersiloer.

Godkendelsen bygger på ansøgers miljøkonsekvensrapport med tilhørende bilag, herunder skema nr. 238276.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder negativt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag I og IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Per Hendriksen
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger

Hjerpstedvej 7
Ejendomsnr.: 5500002753
BFE: 10145536
CVR: 19968294
CHR: 95109

2) Kontaktoplysninger

Navn: Klaus Refslund Hansen
Adresse: Hjerpstedvej 22
Mobil: 21444317
E-mail: petersminde@refslund.net

3) Rådgiver

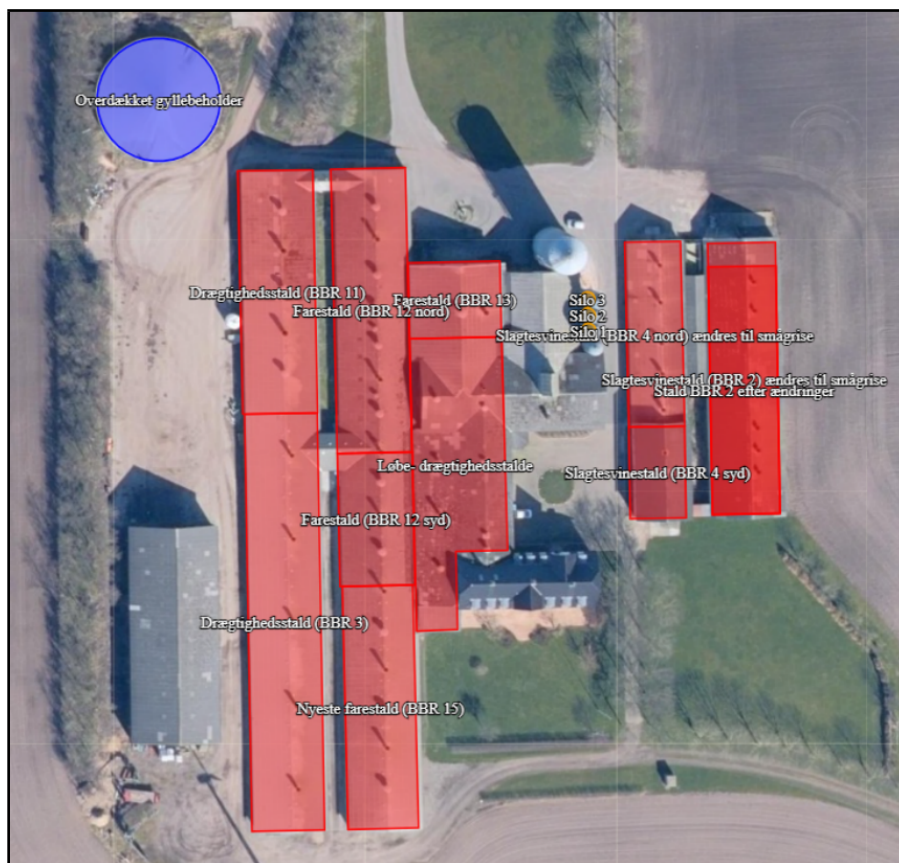
Navn: Ulla Refshammer Pallesen – SPIRAS
Adresse: Jens Terp-Nielsensvej 13, 6200 Aabenraa
Mobil: 61558262
E-mail: upa@spiras.dk

4) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte

Ansøger har også dyreholdet på Trøjborgvej 25 og 30, der er ikke miljømæssig samdrift.

B og F. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE**1) Indretning og drift af anlæg****Stald og anlæg**

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabel.

Figur 1: Placering af staldanlæg mv.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Slagtesvinstald (BBR 4 nord) ændres til smågrise	430	Mekanisk ventilation	6 m	(#591589) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	292
Løbe- drægtighedsstalde	953	Mekanisk ventilation	6 m	(#578957) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	553
				(#578956) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	0
Farestald (BBR 12 nord)	883	Mekanisk ventilation	6 m	(#578960) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	536
Farestald (BBR 12 syd)	414	Mekanisk ventilation	6 m	(#578962) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	253
Drægtighedsstald (BBR 11)	757	Mekanisk ventilation	6 m	(#578964) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	543
Drægtighedsstald (BBR 3)	1258	Mekanisk ventilation	6 m	(#578966) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	966
Nyeste farestald (BBR 15)	711	Mekanisk ventilation	6 m	(#578968) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	473
Stald BBR 2 efter ændringer	697	Mekanisk ventilation	6 m	(#652188) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	535

Tabel 1: Oversigt over produktionsareal og gødningsareal

Produktionsarealer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.1.1.

Tønder Kommune vurderer:

Ansøger har beskrevet de ændringer af stalde og produktionsafsnit, der ønskes i forbindelse med tilpasningen på ejendommen. Der stilles vilkår til produktionsarealernes udformning og maximale størrelse. Det vurderes at ansøgers opmåling og beskrivelse af produktionsarealet er tilstrækkelig.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.1.2.

Tønder Kommune vurderer:

Det fremgår af ansøgers oplysninger, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Tønder Kommune vurderer, at udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers oplysninger og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.2.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at der er redegjort tilstrækkelig for de bygningsmæssige ændringer.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.3.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer vi, at anlægget på adresse hverken er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre ejendomme herunder Trøjborgvej 25 og 30, hvor ansøger også har dyrehold, i lejede stalde.

4) Lokalisering og landskab

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.4.

Tønder Kommune vurderer:

Afstandskravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 6, 7 og 8 er overholdt for de 3 fodersiloer. Der bygges ikke nyt eller indrettes nye staldafsnit i eksisterende stalde inden for afstandskravene. Det visuelle udtryk i området er derfor uændret, og vi vurderer at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur – Kystklit ved Hjerpsted - ligger ca. 5 km vest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauets nedre grænse på 0,2 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev ca. 1,4 km nordvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyr-

bruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 3 natur er en Skast og Kogsbøl mose ca. 1100 m nordøst for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er -0,1 kg N/ha/år for nudriften og for 8-års driften. I begge tilfælde under beskyttelsesniveauet på 1 kg N/ha/år.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Der sker ingen forøget ammoniakdeposition på områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, da ændringen betyder en væsentlig nedgang i emissionen. Det ansøgte projekt vurderes på den baggrund ikke at give anledning til tilstandsændringer af naturområderne.

6) Lugt

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.7.

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hjerpstedvej 1	0	FMK	160,5	160,5	257,1	Ja
 Hjerpstedvej 10	0	FMK	160,5	160,5	140,4	Nej
 Hjerpstedvej 12	0	FMK	160,5	160,5	141,5	Nej
 Hjerpstedvej 3	0	FMK	160,5	160,5	255,6	Ja
 Sejerslevvej 107	0	FMK	160,5	160,5	364,5	Ja
 Hjerpstedvej 1	0	NY	313,3	313,3	259,5	Nej
 Hjerpstedvej 3	0	NY	313,3	313,3	258,1	Nej
 Højvej 2	0	NY	313,3	313,3	432,5	Ja
 Sdr. Sejerslev, Emmerlev	0	FMK	507,4	507,4	2753,4	Ja
 Sdr. Sejerslev, Emmerlev (fremtidig ...)	0	FMK	507,4	507,4	2403,9	Ja

Tabel 2: Lugtberegning

Beregningerne viser, at lugtgenekriteriet er overholdt til byzone/sommerhusområde. Lugtgenekriteriet til enkeltbeboelser og samlet bebyggelse er ikke overholdt.

Tønder Kommune kan vælge at fravige genekriteriet, hvis særlige betingelser er opfyldt. Disse betingelser er i denne sag opfyldt, da gennemsnitsafstanden til de berørte boliger er mere en 50 % af den beregnede geneafstand (81-86 %), samtidig med at lugtemissionen i de enkelte staldafsnit ikke forøges. Tønder Kommune vurderer, på baggrund af ovenstående, at genekriteriet kan fraviges. Der lægges i den forbindelse særlig vægt på at lugtemissionen beregnet i husdyrgodkendelse.dk falder i ansøgt drift pga. stalde, der tages ud af drift, samt ændringen fra slagtegrise til smågrise i to af staldene. Lugtemis-

sionen er således beregnet til 29.225,6 LE/s og 78.817,4 OU/s i nudrift og 25.749,6 LE/s 52.199,2 OU/s i ansøgt drift.
Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Under forudsætning af, at vilkårene overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.8.1.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Vi vurderer at vilkåret er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Rystelser og vibrationer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.8.2.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af husdyrbrugets placering, samt anvendelsen af maskiner og stationære anlæg, vurderes rystelser og vibrationer ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.8.3.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.8.5.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om hygiejneniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges, og at der påbegyndes bekæmpelse ved tegn på skadedyrsaktivitet.

Til- og frakørsel

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - afsnit 3.8.6.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget har taget tilstrækkelige hensyn til omkringboende og miljøet, således at transporterne ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller udgør en unødigt risiko for miljøet. Der stilles derfor ingen vilkår.

Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.8.4.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.13.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift, stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning, samt til opbevaring og håndtering af affald, flydende gødning, brændstof mm.

Vi vurderer, på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Olie og kemikalier

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.9.3.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at husdyrbruget opbevarer kemikalier forsvarligt. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så eventuelt spild kan opsamles.

Egenkontrol og management

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.11.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol ud fra de virkemidler, der er valgt på ejendommen og i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Der stilles vilkår til fast overdækning af gyllebeholder og til gyllekøling.

Tønder Kommune vurderer samtidig, at der anvendes godt landmandsskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - afsnit 3.9.4.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at husdyrbrugets opbevaring og håndtering af spildevand er forsvarlig. Der stilles derfor ingen vilkår.

Affald og døde dyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.9.1 og 3.9.2.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om opbevaring af fast og flydende affald. Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes, og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 4.2.2.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om, at anlæg, der er særligt energiforbrugende (ventilation og gyllekølingsanlæg), skal kontrolleres og vedligeholdes, så de altid kører energimæssigt optimalt. Der stilles desuden vilkår om egenkontrol af energiforbruget.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 4.2.3.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer og registrering af vandforbruget.

På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.10.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 3.389 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 3.373 kg N/år.

BAT fastholdes ved, at der stilles vilkår om fast overdækning af gyllebeholdere, gulvsystemernes indretning og om køling af gyllen i følgende staldafsnit:

Drægtighedsstald BBR 11

Drægtighedsstald BBR 3

Farestald BBR 12 nord

Farestald BBR 12 syd

Nyeste farestald BBR 15

Løbe/Drægtighedsstald

Tønder Kommune vurderer på den baggrund at BAT er overholdt.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.16.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune er enig i ansøgers vurdering om, at der ikke er grænseoverskridende virkninger, idet at grænsen ligger ca. 12 km mod syd.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

1) Foranstaltninger ved ophør

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 4.1.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder kommune vurderer at ansøger tager tilstrækkelig hånd om situationen ved evt. ophør til at der ikke sker skade på miljøet. Der stilles fastholdende vilkår til dette.

2) BAT energi, vand, management m.v.

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 4.2.

Tønder Kommune vurderer:

Ansøgers redegørelse viser at det ansøgte projekt anvender BAT mht. energi, vand og råvarer. Der stilles fastholdende vilkår til BAT.

3) Ikke-teknisk resumé af væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.17.

E. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 1 – afsnit 2.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Habitatvurdering

Nærmeste Natura 2000-område er Skast og Kogsbøl mose, der ligger ca. 1,1 km nordøst for husdyrbruget.

Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,2 kg N/ha/år i nærmeste punkt på området efter udvidelsen.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er ligger ca. 1,2 km mod nordøst. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår

1. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
Det tilladte produktionsareal må maksimalt være som angivet i nedenstående tabel. Staldsystem og dyretypen skal være som angivet i tabellen.

Figur 1: Placering af staldanlæg mv.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Slagtesvinestald (BBR 4 nord) ændres til smågrise	430	Mekanisk ventilation	6 m	(#591589) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	292
Løbe- drægtighedsstalde	953	Mekanisk ventilation	6 m	(#578957) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	553
				(#578956) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	0
Farestald (BBR 12 nord)	883	Mekanisk ventilation	6 m	(#578960) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	536
Farestald (BBR 12 syd)	414	Mekanisk ventilation	6 m	(#578962) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	253
Drægtighedsstald (BBR 11)	757	Mekanisk ventilation	6 m	(#578964) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	543
Drægtighedsstald (BBR 3)	1258	Mekanisk ventilation	6 m	(#578966) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	966
Nyeste farestald (BBR 15)	711	Mekanisk ventilation	6 m	(#578968) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	473
Stald BBR 2 efter ændringer	697	Mekanisk ventilation	6 m	(#652188) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	535

Tabel 1: Oversigt over produktionsareal og gødningsareal

Gødningsoptbevaring og -håndtering

2. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
3. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
4. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Ammoniak og lugt

5. Gyllekanaler i "Løbe- drægtighedsstalde", "Farestald (BBR 12 nord)", "Farestald (BBR 12 syd)" og "Nyeste farestald (BBR15)" samt 798 m² med linespil i "Drægtighedsstald (BBR11)" og "Drægtighedsstald (BBR 3)" – i alt 1.958 m² skal være forsynet køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
6. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på 13,3 W/m².
7. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
8. Den årlige driftstid skal være mindst 5.612 timer.
9. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
10. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentenes vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
11. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
12. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
13. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.
14. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
15. Gyllebeholderen skal være med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
16. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
17. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

18. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
19. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
20. Farestald (BBR 13) på 289 m², og den nordlige sektion af Stald (BBR2) 97 m², må ikke bruges til dyr.

Støj

21. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

22. Målinger eller beregninger til kontrol af, at vilkår 21 er overholdt, skal udføres når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målingerne kun forlanges 1 gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

Støv

23. Fodersiloer, der er opstillet udenfor bygninger, skal indrettes med cyklon, så støvgener i forbindelse med indblæsning af foder begrænses. Cyklonen skal vedligeholdes efter producentens anvisninger.

Fluer og skadedyr

24. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

25. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Til- og frakørsel

26. Transport af gylle, dyr og foder til og fra ejendommen skal hovedsageligt ske via indkørsler fra Hjerpstedvej.

Lys

27. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

28. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for husdyrbrugets ansatte og den skal opdateres løbende.
29. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.

Kemikalier og pesticider

30. Kemikalier skal opbevares indendørs, hvor underlaget har fast bund og er uden afløb.

Olie og brændstof

31. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
32. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

33. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
34. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Forbrug af el, vand og brændstof
 - Vedligeholdelse af ventilationsanlæg
 - Gyllekøling – se vilkår 12 til 14
 - Logbog for teltoverdækning på gyllebeholderen – se vilkår 19

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Spildevand

35. Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Affald

36. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt

materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.

37. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

38. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el og brændstof.
39. Ventilations- og foderanlæg skal vedligeholdes så anlæggene altid kører energimæssigt optimalt.

Vandforbrug

40. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
41. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

HØRINGER

Idehøring

Ansøgningen blev 28. februar 2024 annonceret i 14 dage på <https://dma.mst.dk/>.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at de personer, som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 709 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det, der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest mandag den 1. juli 2024.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

BILAG

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport fra ansøger.